

## **Beantwoording reacties uit het vooroverleg (ex. art. 3.1.1 Bro)**

Op grond van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening dient de provincie bij de voorbereiding van een inpassingsplan overleg te plegen met de betrokken gemeente(n), het waterschap, en met die diensten van het Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn.

Het voorontwerp-inpassingsplan Tuinbouw Bommelerwaard is derhalve in het kader van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening toegestuurd aan de volgende organisaties en instanties:

1. College van B&W van de gemeente Zaltbommel
2. College van B&W van de gemeente Maasdriel
3. College van B&W van de gemeente Neerijnen
4. Waterschap Rivierenland
5. Ministerie van EL&I
6. Rijkswaterstaat directie Oost-Nederland
7. Rijkswaterstaat Zuid Holland
8. Staatsbosbeheer
9. regio Rivierenland
10. LTO Noord afdeling Maasdriel en Zaltbommel
11. LTO Noord glaskracht
12. LTO Noord Zwolle
13. ZLTO afdeling Maasdriel
14. Tuinbouwplatform Bommelerwaard
15. Werkgroep Kassen en Landschap
16. stichting Capreton
17. Brandweer Bommelerwaard
18. Regionale brandweer Gelderland Zuid
19. Duinwaterleidingbedrijf Dunea
20. Gasunie
21. Gelders Genootschap
22. Gelderse Natuur en Milieufederatie
23. Kamer van Koophandel Midden-Gelderland
24. Vitens Gelderland

Aan hen is het verzoek gedaan om binnen een termijn van zes weken te reageren. Hieronder zijn de binnengekomen reacties samengevat en van een antwoord voorzien. De overige instanties hebben niet gereageerd.

	Naam organisatie/reactie	antwoord	Aanpassing regels/toelichting/verbeelding
1	<b>College van B&amp;W Zaltbommel</b>		
1.1	De gemeenteraad heeft naast ons ook kennis genomen van de inhoud van het plan en heeft ingestemd met de reactie op het plan. We waarderen het dat u ons verzoek om een provinciaal inpassingsplan op te stellen, heeft opgepakt. De afspraken zoals vastgelegd in de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) worden herkend.	Bedankt voor deze reactie. Wij werken binnen het PHTB in gezamenlijkheid aan de voorbereiding van dit plan. Wij benadrukken dan ook de samenwerking tussen de partijen.	
1.2	<p><i>Wijzigingsbevoegdheid</i></p> <p>De keuze om de bestaande bouwrechten in het inpassingsplan alleen mogelijk te maken via een wijzigingsbevoegdheid is onacceptabel. Het brengt voor de tuinders teveel onzekerheden met zich mee en leidt tot aantasting van bestaande rechten. Er wordt verzocht om uit te zien naar een andere planologische regeling, die zorgt voor voldoende sturingsmogelijkheden voor de herstructurering en meer oog heeft voor de bestaande rechten van tuinders.</p>	<p>Uw reactie heeft het PHTB aanleiding gegeven om, in nauwe samenwerking met de Tuinbouwsector, de keuze voor de wijzigingsbevoegdheid aan een extern juridisch expert voor te leggen. Tevens is de vraag gesteld of er een andere ( of een combinatie van ) regeling(en) mogelijk is, waarmee ook de gestelde doelen behaald kunnen worden.</p> <p>Vervolgens zijn er meerdere varianten en mogelijkheden bekeken en is alles in het werk gesteld om aan bovengenoemde vraag te voldoen, mede vanuit het bestuur van het PHTB.</p> <p>Uiteindelijk heeft dit geleid tot een aanpak waarbij de bestaande kassen in de intensiveringsgebieden bij recht worden bestemd en de overige percelen door middel van een wijzigingsbevoegdheid. Dit onderscheid is op basis van ruimtelijk relevante argumenten onderbouwd waardoor de juridische houdbaarheid wordt versterkt.</p> <p>Voorts is aan het IP een bestemming bij recht toegevoegd in de vorm van een 'opstrekrecht'. In de praktijk betekent dit dat onbebouwde gronden direct aansluitend achter een volwaardig tuinbouwbedrijf onder voorwaarden een bestemming bij recht krijgen waarop uitbreiding van glastuinbouw is toegestaan. Onder een volwaardig tuinbouwbedrijf worden bedrijven met een minimale omvang van 2 ha verstaan.</p> <p>In uw opmerking lezen wij ook een oproep om aan de sector optimale rechtszekerheid te bieden over hun</p>	<p>De redactie van het inpassingsplan wordt aangepast middels een bestemming bij recht van de bestaande kassen in de intensiveringsgebieden en een aanscherping van de wijzigingsbevoegdheid.</p> <p>Op de verbeelding wordt op percelen waar 'opstrek' mogelijk is de aanduiding 'glastuinbouw' ruimer opgenomen dan strak om de bestaande opstanden.</p>

		rechten. Wij onderschrijven die oproep. De wijzigingsbevoegdheid wordt tot dat doel nader aangescherpt.	
<b>1.3</b>	<i>Sloopverplichting</i> Bij de bouw van een nieuwe bedrijfswoning in een intensiveringsgebied wordt nu als voorwaarde gesteld dat elders een (bedrijfs)woning wordt gesloopt. Wij vinden dat van deze eis moet worden afgezien, als op de plaats waar een tuinder een nieuw bedrijf met een bedrijfswoning wil vestigen, geen oude bedrijfswoning aanwezig zijn. Wij vinden dit namelijk geen reële eis.	<p>Wij begrijpen uw standpunt en stemmen hiermee in. We passen de regels zodanig aan dat wanneer er <i>geen</i> (bedrijfs)woning op de plek zelf aanwezig is (gekoppeld aan het bedrijfsperceel) er (mits de behoefte is aangetoond) een nieuwe bedrijfswoning toegestaan kan worden.</p> <p>Hiermee vertalen we overigens de onvoorziene omstandigheid, die in de juridische toelichting van het voorontwerp inpassingsplan al was opgenomen, in de regels van het ontwerpplan.</p>	De regels zullen worden aangepast, waarbij 'of elders in het plangebied danwel de buitengebiedplannen van Maasdriel en Zaltbommel' wordt geschrappt. Tevens wordt in de bijlage van de regels een kaart toegevoegd waar alle bedrijfswoningen en voormalige agrarische bedrijfswoningen worden gekoppeld aan het bijbehorend bedrijf, zodat inzichtelijk wordt wanneer er al een (bedrijfs)woning aanwezig is.
<b>1.4</b>	<i>Verkeer</i> Wij verwachten extra inspanningen op het gebied van verkeersveiligheid en willen met u op korte termijn enkele zeer urgente verkeersknelpunten oplossen.	<p>Verkeersveiligheid is één van de thema's in de Samenwerkingsovereenkomst. Het inpassingsplan biedt ruimte (faciliteert) om vrijliggende fietspaden of andere voorzieningen (bijv. verbreden van wegen, aanleggen van fietsstroken) te realiseren en uit te voeren binnen de verkeersbestemming en agrarische bestemming. Via een algemene wijzigingsbevoegdheid is het mogelijk de bestemming verkeer te verschuiven ten behoeve van de herstructurering. Daarnaast wordt bij het toestaan van een uitbreiding van een tuinbouwbedrijf op basis van de regeling zoals opgenomen in het inpassingsplan getoetst of de bestaande infrastructuur voldoet.</p> <p>Het PHTB organiseert bijeenkomsten voor tuinders en bewoners van de deelgebieden, waarbij o.a. verkeersveiligheid onderwerp van gesprek is en een goede plek krijgt in het betreffende gebied. Dit wordt vastgelegd in een streefbeeld. De streefbeelden worden gebruikt door het PHTB bij haar adviserende rol.</p> <p>Er is reeds een overleg gestart met de LTO, TLN, het PHTB en uw gemeenten om een gedragscode af te</p>	

		spreken en infrastructurele knelpunten gezamenlijk op te lossen.	
1.5	<p><i>Duurzaamheid</i>  Zowel duurzame herstructurering als het stimuleren van duurzame energievoorzieningen zijn centrale thema's in de Samenwerkingsovereenkomst. Wij hebben onvoldoende in beeld op welke manier duurzaamheid in het inpassingsplan wordt verankerd. Daarnaast vragen wij betrokkenheid bij het uitwerken van de duurzaamheidsaspecten, zoals op dit moment met de tuinbouwsector plaats vindt.</p>	<p>Wij stellen voorop dat de herstructurering als zodanig in het teken staat van duurzaamheid. Het project verschaft een toekomstbestendige basis aan de glastuinbouw door het plangebied te onderscheiden naar intensiveringsgebieden, magneetlocaties en extensiveringsgebieden. Meer in detail wordt aan alle aspecten van het thema duurzaamheid uit de Samenwerkingsovereenkomst aandacht besteed in het inpassingsplan.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- paragraaf 4.3 van de toelichting gaat in op alle aspecten van waterkwaliteit en –kwantiteit. Het belang van het aspect water is geborgd in de regels door in de wijzigingsbevoegdheden expliciet een adviesrol op te nemen voor het waterschap. In de toelichting is vervolgens aangegeven op welke wijze het waterschap invulling gaat geven aan deze adviesfunctie.</li> <li>- Ook verwijzen wij naar de recent door partijen Dunea, de gemeenten, het Waterschap Rivierenland, het Tuinbouwplatform en het PHTB gesloten samenwerkingsovereenkomst 'Bedrijfsafvalwater'. Hierin is afgesproken om gezamenlijk te werken aan oplossingen voor de behandeling van het bedrijfsafvalwater en aan verbetering van de waterkwaliteit in de Bommelerwaard.</li> <li>- Uit de m.e.r.-beoordeling volgt dat de verkeersontsluiting van de gebieden in het algemeen voldoende is voor het toekomstige verkeer. Een uitzondering is de reservelocatie Zuilichem. Bij daadwerkelijk gebruik van deze reservelocatie zal dit aan bod komen. Zie verder ook de beantwoording onder 1.4.</li> <li>- Voor het versterken van de ruimtelijke kwaliteit en daarmee het verduurzamen van de landschappelijke inpassing van tuinbouwbedrijven zijn ontwerprichtlijnen opgesteld. Er is onderscheid gemaakt tussen dwingende en gewenste richtlijnen. De dwingende richtlijnen zijn opgenomen in de regels en daarmee juridisch bindend. Het betreft zowel richtlijnen over de inrichting van de</li> </ul>	De toelichting zal worden aangevuld met een nadere uiteenzetting over het aspect duurzaamheid.

		<p>bedrijfserven als de landschappelijke inpassing van de gebieden naar het omliggende landschap.</p> <p>- Ten aanzien van duurzame energie/techniek wordt in de regels ruimte geboden voor het toepassen van duurzame technieken, zoals zonne-energie en kleine windturbines. Uit het door u genoemde overleg met de tuinbouwsector ( betreffende de wijze waarop het PHTB het criterium duurzaamheid uit de wijzigingsbevoegdheid toetst in haar adviesrol naar B&amp;W) , is gekomen dat aansluiting gezocht wordt bij de landelijke afspraken over CO2 reductie. Dit betekent 20% reductie in 2020. De afspraak gaat ook gelden voor alle glastuinbouwbedrijven in de Bommelerwaard.</p> <p>De betrokkenheid van de gemeente is verzekerd door zitting in het PHTB.</p>	
1.6	<p><i>Inpassing herstructureringsinitiatieven</i></p> <p>Wij vinden het van belang dat zoveel mogelijk lopende herstructureringsinitiatieven mee worden genomen in het ontwerp inpassingsplan. Wij verzoeken u om te inventariseren welke initiatieven in het ontwerp ingepast kunnen worden.</p>	<p>Wij zullen ons inspannen om zoveel mogelijk initiatieven mee te nemen in het ontwerp inpassingsplan, aangezien wij het door u genoemde belang onderschrijven.</p> <p>Speciale aandacht gaat daarbij uit naar de burgerbewoonde bedrijfswoningen. Daar waar deze geen belemmering vormen voor de herstructurering zullen wij deze woningen zoveel mogelijk direct bestemmen. De recent in werking getreden Wet plattelandswoningen brengt met zich mee dat dit geen problemen oplevert in milieurechtelijke zin.</p> <p>De invoeging van initiatieven wordt evenwel beperkt door de tijd. Het voorbereidingsbesluit dwingt ons tot een <u>tijdige tervisielegging van het ontwerp bestemmingsplan.</u></p>	
1.7	<p><i>Toestaan nevenactiviteiten in intensiveringsgebieden</i></p> <p>In het voorontwerp inpassingsplan wordt een zeer beperkt aantal niet agrarische nevenactiviteiten toegestaan in intensiveringsgebieden. Dit is afwijkend van ons beleid in de structuurvisie Buitengebied. Wij vragen u deze afwijking te herstellen. Het gaat immers om ondergeschikte activiteiten, welke zijn gelimiteerd in omvang. Wij zien daarom geen belemmering voor de herstructureringsopgave.</p>	<p>De intensiveringsgebieden zijn primair bedoeld voor de tuinbouw. Het is niet wenselijk om daar vele functies te mengen. De nevenactiviteiten uit uw beleid verhouden zich niet met deze visie.</p>	

<b>2</b>	<b>College van B&amp;W Maasdriel</b>		
2.1	Wij waarderen dat u ons verzoek om een inpassingsplan op te stellen heeft opgepakt en wij herkennen de uitwerking van de afspraken die in de SOK zijn vastgelegd.	Bedankt voor deze reactie. Wij werken binnen het PHTB in gezamenlijkheid aan de voorbereiding van dit plan. Wij benadrukken dan ook de samenwerking tussen de partijen.	
2.2	<b>Wens gelijkschakeling</b> De plansystematiek is niet (geheel) in overeenstemming met de geldende bestemmingsplannen buitengebied. Er bestaan tevens verschillen tussen de bestemmingsplannen buitengebied van de gemeente Zaltbommel en Maasdriel. Bij een eerstvolgende herziening van ons buitengebiedplan is het de wens om een vergelijkbare regeling op te nemen als de gemeente Zaltbommel.	We nemen deze opmerking voor kennisgeving aan. Vooralsnog zullen wij de regeling niet aanpassen.	
2.3	<b>Handhaving illegale bewoning bedrijfspwoningen</b> De handhaving van burgerbewoonde bedrijfspwoningen heeft ook impact buiten het plangebied. Dit onderdeel is nog in beraad bij het PHTB en de betrokken gemeenten. Wij kunnen nu derhalve geen (uitputtende) reactie geven.	Wij nemen deze opmerking voor kennisgeving aan. Wel is nog van belang te vermelden dat beide gemeenten inmiddels een handhavingsnota hebben vastgesteld. De handhaving zal derhalve volgens deze nota uitgevoerd worden.	
2.4	<b>Draagvlak bij het Tuinbouwplatform</b> Het Tuinbouwplatform kan zich vinden in de herstructureringsdoeleinden die in het inpassingsplan worden vastgelegd. Er is enige terughoudendheid over het gebruik van de wijzigingsbevoegdheid in plaats van het direct bestemmen. De regeling zoals thans geredigeerd bevat het risico op subjectiviteit. Wij sluiten ons daarom vooralsnog aan bij het standpunt van het Tuinbouwplatform, gezien het belang van het draagvlak. Wij hebben vernomen dat in de opmaat naar het ontwerpplan gekeken wordt naar een eventuele alternatieve regeling. En dat er gewerkt wordt aan een meer objectieve regeling. Na overleg met het Tuinbouwplatform zullen wij een definitief standpunt innemen.	Zie reactie 1.2	Zie reactie 1.2
2.5	<b>Duurzaamheid</b> Wij hebben nu onvoldoende zicht in hoe het thema duurzaamheid wordt verankerd in het inpassingsplan. Wij verzoeken u dit thema verder concreet te maken. Wij verzoeken u daarbij de duurzaamheidsaspecten integraal, dat wil zeggen met de sector en de gemeenten, uit te werken.	Zie beantwoording 1.5	
2.6	<b>Inpassen herstructureringsinitiatieven</b> Wij vinden het van belang dat zoveel mogelijk 'actieve' initiatieven in het PIP worden opgenomen. Er hoeven dan geen afzonderlijke	Zie beantwoording 1.6	

	<p>ruimtelijke procedures meer voor doorlopen te worden. Er is dan voor ondernemers en andere initiatiefnemers sneller duidelijkheid over hun plannen, die ook sneller kunnen worden uitgevoerd. Het PHTB heeft reeds een inventarisatie gedaan van op te nemen initiatieven. Wij hopen dat voortvarend te werk wordt gegaan en dat deze initiatieven ook in het ontwerp inpassingsplan opgenomen worden.</p>		
<b>2.7</b>	<p><b>Nevenactiviteiten</b> De regeling van nevenactiviteiten in het inpassingsplan is momenteel onduidelijk en bevat tegenstrijdigheden. Het is dan ook moeilijk te beoordelen of de uitvoering ervan het gewenste resultaat geeft.</p> <p>Het toestaan van nevenactiviteiten in de intensiveringsgebieden en magneetlocaties is zeer beperkt. Hierin wordt afgeweken van ons beleid voor het buitengebied. Wij pleiten ervoor om het inpassingsplan aan te laten sluiten bij ons bestemmingsplan Buitengebied (inclusief reparatieplan). Het gaat immers om activiteiten bij agrarische bedrijven (ongeacht waar deze zijn gelegen), die ondergeschikt zijn aan de hoofdactiviteit. Wij zijn van mening dat het toestaan van nevenactiviteit geen belemmering oplevert voor de herstructureringsopgave.</p>	Zie beantwoording 1.7.	Zie beantwoording 1.7
<b>3</b>	<b>College van B&amp;W Neerijnen</b>		
3.1	Op korte afstand van het plangebied is een tweetal glastuinbouwclusters (Tuil en Est) aanwezig. Deze komen echter in de toelichting niet aan de orde. Het glastuinbouwcluster Tuil staat wel onder invloed van het concentratiegebied in de Bommelerwaard.	Wij zullen de toelichting, onder de paragraaf over het provinciale beleid, aanvullen, waarbij we de relatie zullen leggen met de genoemde clusters.	Aanvullen toelichting
3.2	Zowel provinciaal als regionaal is nadrukkelijk onderscheid gemaakt in kassenconcentratie en clustergebieden. In tegenstelling tot de kassenconcentratiegebieden hebben de clustergebieden enkel een lokale doelstelling en is hier om die reden enkel hervestiging vanuit het eigen grondgebied mogelijk. In het tuinbouwgebied Bommelerwaard moet ruimte zijn voor nieuwvestiging danwel hervestiging vanuit een groter gebied. In de toelichting wordt niet geheel duidelijk of nieuw en/of hervestiging van buiten de Bommelerwaard mogelijk is. In dat kader is het goed om het begrip nieuwvestiging nader toe te lichten en te definiëren in de begripsomschrijving binnen de regels.	Wij zullen in de hierboven genoemde aanvulling in de toelichting uitleg geven over de verschillen tussen concentratiegebieden en clustergebieden, waarbij nadrukkelijk de status van de gebieden in de Bommelerwaard wordt genoemd en uitgelegd. De regels maken geen onderscheid tussen de herkomst van initiatieven. Daarom volstaat een aanvulling van de toelichting.	Aanvullen toelichting
3.3	In het kader van de onderbouwing van de haalbaarheid van de totale herstructureringsopgave binnen de planperiode zou meer inzicht kunnen worden gegeven van de te verwachten behoefte aan hervestiging en nieuwvestiging in het plangebied. Daarbij zou tevens in	In de Samenwerkingsovereenkomst is vastgesteld dat er een jaarlijkse <i>netto</i> groei wordt verwacht van 7,5 à 10 hectare tot 2020. Dit betekent zo'n 75 à 100 hectare in totaal. Hierbij is rekening gehouden met de toekomstige	

	ogenschouw genomen moeten worden dat de gemiddelde benodigde bouwblokomvang om een levensvatbaar bedrijf aan te kunnen nemen in het kader van schaalvergroting is toegenomen.	gemiddelde schaalvergroting. De levensvatbaarheid verschilt per bedrijfstak en is derhalve niet met één omvang aan te geven.  In de m.e.r. beoordeling is uitgegaan van een maximale bruto uitbreidingsruimte van ca. 230 hectare in intensiveringsgebieden en magneetlocaties. Het gaat hier echter om een bruto oppervlakte. In een studie uit 2009 in opdracht van het PHTB is geconcludeerd dat de verhouding bruto/netto 1:1.5 is. Dit betekent dat er netto ca. 150 hectare ruimte beschikbaar is. Dit betekent verder dat er wat meer ruimte is dan de verwachte groei en ook de noodzakelijke flexibiliteit.	
3.4	In de wijzigingsregels wordt onduidelijkheid geschapen door nieuwvestiging afhankelijk te maken van de mate waarin een bijdrage wordt geleverd aan de herstructureringsopgave binnen de Bommelerwaard. Wanneer is hier sprake van?	De criteria behorende bij de wijzigingsbevoegdheid zijn nader geconcretiseerd. Daarbij is tevens een rol gegeven aan (een deskundige van) de tuinbouwsector.  Door deze nadere concretisering en de rol van de sector bij de advisering van het PHTB aan het College van B&W over de wijzigingsbevoegdheid is voldoende duidelijkheid gecreëerd over de mate waarin een initiatief een bijdrage levert aan de herstructureringsopgave.	De regels worden aangepast waarbij de criteria van de wijzigingsbevoegdheid voor nieuwvestiging of uitbreiding van (glas)tuinbouw worden geconcretiseerd. In de juridische toelichting wordt opgenomen dat het PHTB bij haar advisering een deskundige van de tuinbouwsector betreft.
3.5	Verplaatsing van buiten de Bommelerwaard wordt bemoeilijkt omdat de wijzigingsregels de mogelijkheid voor het zogenaamd meenemen van de bedrijfswoning onmogelijk maakt en dus slechts enkel bij tweemaal volwaardig een bedrijfswoning wordt toegekend.	Zie beantwoording onder 1.3. Indien er al een bedrijfswoning aanwezig is (gekoppeld aan het bedrijfsperceel) dan dient een tuinder, ook buiten de Bommelerwaard, deze woning over te nemen. Indien er geen (bedrijfs)woning aanwezig is, is een nieuwe bedrijfswoning (mits de noodzaak is aangetoond) toegestaan.	De regels worden aangepast.
<b>4</b>	<b>Waterschap Rivierenland</b>		
4.1	<i>Proces:</i> Het waterschap is mede door deelname in het PHTB actief betrokken bij het opstellen van het voorontwerp. Desondanks zijn er kleine foutjes op de verbeelding aangetroffen en is eind 2012 een landelijke aanpassing op grond van het Barro in werking getreden, welke nog niet opgenomen had kunnen worden. Ondanks enkele benodigde aanpassingen constateren wij dat in het	Wij zijn verheugd met de conclusie dat het watertoetsproces goed is doorlopen.	



	voorontwerp het watertoetsproces goed is doorlopen.		
4.2	<p><i>Advies bij wijzigingsbevoegdheid:</i></p> <p>De waterhuishoudkundige ruimtelijke aspecten zijn door het opnemen van een adviesfunctie bij de benutting van een wijzigingsbevoegdheid door het waterschap over de waterhuishouding goed beschermd.</p>	Wij nemen deze opmerking voor kennisgeving aan.	
4.3	<p><i>Ontbreken van/onjuiste weergave van watergang en rioolwaterpersleiding op verbeelding:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Op de kaart Brakel-West ontbreekt een deel van een A-watergang nabij Engstraat 4.</li> <li>• Op de kaart Zuilichem-Oost ligt een deel van de A-watergang tegenover Uilkerweg 1 op de verkeerde locatie.</li> <li>• Op de kaart Gameren ontbreekt een deel van de A-watergang nabij Spellewaardsestraat 10.</li> <li>• Op de kaart Nieuwaal ontbreekt een deel van de rioolwaterpersleiding langs de Pauwenhofstraat.</li> </ul> <p>Deze vier ontbrekende/onjuiste gegevens dienen toegevoegd/aangepast te worden op de verbeelding.</p>	Wij zullen genoemde omissies in het ontwerp inpassingsplan verwerken c.q. de verbeelding aanpassen.	- aanpassing verbeelding
4.4	<p><i>Wijziging Barro:</i></p> <p>De nieuwe regels uit het Besluit algemene regels omgevingsrecht (Barro) schrijven een andere wijze van bestemmen van de waterkering (kernzone) en de bijbehorende beschermingszone voor. De begrenzing volgt uit de Legger van het waterschap. De volgende wijzigingen zijn derhalve noodzakelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De op de Verbeelding aangegeven dubbelbestemming Waterstaat-Waterkering zal gesplitst moeten worden in enerzijds de kernzone die de bestemming 'Waterstaat-Waterkering' behoudt. De binnenbeschermingszone krijgt de nieuwe bestemming 'Vrijwaringszone-dijk-1'. De regels voor deze vrijwaringszone zijn hetzelfde als bij de bestemming 'Waterstaat-Waterkeringen'.</li> <li>• Op de Verbeelding zal de buitenbeschermingszone toegevoegd moeten worden als bestemming 'Vrijwaringszone-dijk-2'. Voor deze vrijwaringszone zijn geen regels opgenomen, het betreft een zogenaamde <i>attentiefunctie</i>.</li> </ul> <p>- De 'vrijwaringszone-dijk-1' en 'vrijwaringszone-dijk-2' dienen toegevoegd te worden aan zowel de Verbeelding als de Regels.</p>	<p>Wij zullen de nieuwe regelgeving in het ontwerp inpassingsplan verwerken c.q. de verbeelding en regels aanpassen.</p> <p>Het is niet mogelijk om een zone op de verbeelding op te nemen waar geen regels voor gelden. Het is wel mogelijk in de toelichting een kaartje op te nemen waarop de zone staat aangegeven. Wij zullen voor wat betreft de 'vrijwaringszone-dijk-2' derhalve de toelichting aanpassen.</p>	- aanpassing verbeelding, toelichting en regels
4.5	<p><i>Conclusie:</i></p> <p>Indien bovenstaande opmerkingen verwerkt worden, adviseren wij positief over het plan. Wij verzoeken u aan te geven op welke wijze onze opmerkingen worden verwerkt en daarnaast ons te betrekken bij</p>	Gezien uw rol in het PHTB bent u betrokken bij het vervolg van de procedure. Wij zullen u informeren als het ontwerp inpassingsplan ter inzage wordt gelegd.	

	de verdere procedure en de planning aan te geven.		
<b>5</b>	<b>Rijkswaterstaat Oost Nederland</b>		
5.1	<p><i>Barro:</i> In de rol van rivierbeheerder van de Waal en de Maas wijs ik u op het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening, waarin gebiedsreserveringen voor de lange termijn zijn opgenomen. Deze gebieden zullen naar verwachting op de lange termijn aan het rivierbed worden toegevoegd om ruimte voor de rivier te scheppen. De ruimtelijke reservering is noodzakelijk om ze te vrijwaren van grootschalige en/of kapitaalintensieve ontwikkelingen die het treffen van maatregelen ernstig belemmeringen. Bij de beoordeling van een bestemmingsplan wordt eerst bekeken of de gewenste ontwikkelingen toekomstige rivierverruimende maatregelen vanuit rivierkundig oogpunt niet in de weg staan. Is dit niet het geval, dan wordt beoordeeld of de maatregel een grootschalige of kapitaalintensieve ontwikkeling betreft. De laatste zijn ontwikkelingen die de rivierverruimende maatregelen fors duurder maken als het gebied moet worden afgekocht of onteigend, of ontwikkelingen waardoor het schadepotentieel in het gebied toeneemt. Met dit laatste wordt bedoeld dat door de ontwikkeling de kans op (claimbare) schade toeneemt als de rivierverruimende maatregel wordt uitgevoerd.</p>	Wij verwijzen voor de concrete beantwoording en relatie tussen het Barro en het plangebied naar 5.2 en 5.3.	
5.2	<p><i>Hareneweg hedel:</i> Een klein deel van het extensiveringsgebied Hareneweg Hedel is aangewezen als reserveringsgebied. Ik verzoek u dan ook in dit plan rekening te houden met de regels uit het Barro.</p>	De grens van de ruimtelijke reservering ligt aansluitend op het plangebied van het extensiveringsgebied. Derhalve hoeven wij in dit gebied geen rekening te houden met het Barro. Overigens heeft de strook aansluitend op dit gebied de dubbelbestemming 'waterstaat – waterkering'. In deze strook mogen geen bouwwerken worden opgericht met uitzondering van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van de waterkering of andere bouwwerken, mits de beheerder van de waterkering wordt gehoord.	
5.3	<p><i>Brakel west:</i> Een deel van het extensiveringsgebied Brakel west is aangewezen als reserveringsgebied. Ik verzoek u dan ook in dit plan rekening te houden met de regels uit het Barro.</p>	Het Barro schrijft voor dat een nieuw bestemmingsplan (lees: inpassingsplan) geen wijziging ten opzichte van het vigerende plan mag bevatten die kan leiden tot grootschalige of kapitaalintensieve reserveringen (art 2.4.7). Het vigerende bestemmingsplan voor dit gebied maakt onbeperkte uitbreiding van glastuinbouw mogelijk. Het nu voorliggend plan stelt hier grenzen aan, aangezien	

		<p>het om een zogenaamd extensiveringsgebied gaat.</p> <p>Bij de in het verleden gemaakte keuze of een glastuinbouwgebied aangewezen zou blijven als intensiveringsgebied of veranderen in een extensiveringsgebied is onder andere rekening gehouden met de (destijds nog PKB) reservering. Mede op basis daarvan is ervoor gekozen om dit (voormalige) intensiveringsgebied tot extensiveringsgebied te bestemmen.</p> <p>Hoewel ook door het nieuwe inpassingsplan dit gebied feitelijk geheel met glastuinbouw gevuld kan worden, is dit echter niet méér dan het voorgaande plan en derhalve past het binnen de regels van het Barro.</p>	
5.4	<p><i>Waalweelde west:</i> Tot slot wil ik u er op wijzen dat de Stuurgroep WaalWeelde West, onder voorzitterschap van Provincie Gelderland, op 17 januari 2013 het Voorkeursalternatief Waalweelde West heeft vastgesteld. Dit betekent dat door de Stuurgroep is ingestemd met een nadere uitwerking van de gebiedsuitwerking Brakel. In deze Gebiedsuitwerking is rekening gehouden met het reserveringsgebied Dijkverlegging Brakelse Benedenwaarden.</p>	<p>Wij zijn op de hoogte van deze keuze.</p>	
<b>6</b>	<b>Werkgroep Kassen en Landschap</b>		
6.1	<p><i>Instemming grote lijnen</i> In grote lijnen kunnen wij instemmen met de benadering die is gekozen voor de herstructurering van de glastuinbouw. Dit betreft met name de nadruk op herstructurering binnen intensiveringsgebieden, de projectmatige aanpak, de aandacht voor landschappelijke inpassing, de duurzaamheidsvoorwaarden en de (nieuwe) begrenzing van gebieden.</p>	<p>Wij nemen deze opmerking voor kennisgeving aan.</p>	
6.2	<p><i>Rangorde intensiveringsgebied – magneetlocatie</i> Wij kunnen ons vinden in de rangorderegeling waarbij nieuwvestiging eerst in de intensiveringsgebieden moet plaatsvinden en pas wanneer dit niet lukt in de magneetlocaties. Handhaving van deze regel is mede bepalend voor een goede herstructurering. Daarom zou deze regeling in de regels moeten zijn verankerd en niet alleen in de toelichting.</p>	<p>De rangorderegeling is verankerd in de regels. Artikel 22.3.1 regelt nieuwvestiging in magneetlocaties. Hierbij is de voorwaarde gesteld dat het initiatief om bedrijfseconomische, ruimtelijke en/of landschappelijke redenen aantoonbaar niet realiseerbaar is op gronden ter plaatse van de aanduiding intensiveringsgebied.</p>	

		Uw reactie leidt derhalve niet tot het aanpassen van de regels.	
6.3	<p><i>(Objectieve) criteria</i></p> <p>Wij stellen vast dat er al gewerkt wordt aan de realisering van de magneetlocaties, wat afwijkt van wat wij lezen in de toelichting. Welke (objectieve) criteria worden gehanteerd bij de vaststelling dat de ruimte in de intensiveringsgebieden ontoereikend is.</p>	<p>Er wordt nog niet gewerkt aan realisering van de magneetlocaties, in die zin dat er nieuwvestiging is toegestaan. Wel is het Projectbureau gestart met het opstellen van de streefbeelden. Op basis van de streefbeelden kan in de toekomst, als de magneetlocaties (mogelijk) wel ingezet gaan worden, het PHTB adviseren aan het college van B&amp;W bij de wijzigingsbevoegdheid.</p> <p>De toelichting is aangevuld waardoor verduidelijkt is op welke wijze de criteria uit de regels omtrent het inzetten van de magneetlocaties worden toegepast.</p>	- toelichting aanpassen
6.4	<p><i>Zuilichem – oost</i></p> <p>Wij hebben een aantal bezwaren tegen de realisering van magneetlocatie Zuilichem Oost (in tegenstelling tot Velddriel):</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- het is het laatste open gebied van enige omvang op de noordelijke oeverwal tussen Zaltbommel en Brakel.</li> <li>- het brengt grote risico's met zich mee voor de kwaliteit van het (grond)-water. Dit wordt ook onderstreept door verschillende passages in de toelichting.</li> </ul> <p>- De verwachte toename van de verkeersintensiteit brengt verkeersoverlast met zich mee, waarop in onze ogen de huidige wegen en kruisingen niet zijn berekend. Er is nu al veel ongerustheid over het zware vrachtverkeer. De voorzieningen die nodig zijn om dit op te lossen levert een grote kostenpost op.</p> <p>Gezien bovenstaande bezwaren vinden wij het onbegrijpelijk dat opnieuw wordt gekozen voor Zuilichem Oost als magneetlocatie en niet voor een uitbreiding nabij de A2. Deze locatie zou naar onze mening een duurzame oplossing betekenen. Het argument om voor Zuilichem Oost te kiezen, vanwege de grondkwaliteit en geschiktheid voor chrysantenteelt, doet in onze ogen niet meer ter zake nu er door technische en economische ontwikkelingen er steeds meer glasteelt plaats op een of andere vorm van substraat. Dit geldt zeker voor nieuwe bedrijven, en ook voor chrysantenteelt wordt gewerkt aan dergelijke teeltmethoden.</p>	<p>De keuze voor gebieden is reeds vastgesteld in de Structuurvisie 'Herstructurering glastuinbouw en paddenstoelenteelt Bommelerwaard' en de Ruimtelijke Verordening Gelderland. In de m.e.r.-beoordeling (bijlage bij inpassingsplan) vindt u terug dat na belangenafweging gekozen is om een verkleind deel van Zuilichem als magneetlocatie aan te wijzen, juist vanwege de wens voor een robuuste, open landschappelijke zone tussen de gebieden Nieuwaal en Zuilichem.</p> <p>Ten aanzien van de risico's met betrekking tot de kwaliteit van het (grond)-water wijzen wij op de voorwaarden zoals opgenomen in de wijzigingsbevoegdheid en de adviesrol van het waterschap. Deze risico's zijn op deze wijze goed beheerst. We verwijzen ook naar de reactie van het waterschap op het voorontwerp inpassingsplan. Daarin geeft zij aan dat het watertoetsproces goed is doorlopen en dat de waterhuishoudkundige ruimtelijke aspecten goed zijn beschermd door bovengenoemde voorwaarden in de regels.</p> <p>Ten aanzien van verkeer laat de m.e.r.-beoordeling zien dat de huidige capaciteit voldoende is voor de huidige bedrijven/bestemmingen. Bij de invulling van de magneetlocaties zal bij elke wijzigingsbevoegdheid</p>	

		<p>gekeken worden naar de relatie met de verkeersintensiteit en de benodigde voorzieningen. Door dit criterium is geborgd dat er geen onaanvaardbare situaties ontstaan.</p> <p>Op dit moment lopen er praktijkproeven met telen uit de grond/ op substraat. Deze systematiek is nog lang niet zover doorontwikkeld dat dit op korte of middellange termijn rendabel is. Derhalve blijft de keuze voor Zuilichem-Oost vanwege onder andere grondkwaliteit en hierboven genoemde antwoorden als magneetlocatie overeind.</p>	
6.5	<p><i>Rioleringsstelsel Zuilichem Oost</i> Mocht Zuilichem Oost onverhoopt worden gerealiseerd dan zijn wij van mening dat het rioleringsstelsel ten laste moet komen van de betreffende bedrijven. Overigens vinden wij dat afvoer van ongezuiverd water via het riool voornamelijk een verplaatsing van het probleem inhoudt. Wij vragen ons af hoe zich dat verhoudt met de Kaderrichtlijn Water.</p>	<p>Conform de huidige wetgeving kunnen nieuwe bedrijven zich alleen vestigen als al het afvalwater aangesloten wordt op het rioleringsstelsel. Het waterschap is momenteel in overleg met zowel de gemeente als de tuinbouwsector. Alle drie de partijen zijn zich ervan bewust dat aansluiten op de riolering 'slechts' een verplaatsing van het probleem inhoudt. Gezamenlijk wordt daarom gezocht naar een alternatieve oplossing: ofwel het verminderen van de hoeveelheid afvalwater (zowel de totale hoeveelheid afvalwater in kuubs als de concentratie verontreinigende stoffen in hetzelfde afvalwater). Om te voldoen aan de Kaderrichtlijn Water zal het verzamelde afvalwater gezuiverd moeten worden (ter plaatse of bij de rioolwaterzuivering). Afhankelijk van de gekozen oplossing zal bekeken worden of de gemeente en het waterschap een bijdrage zullen leveren aan de kosten die gemaakt moeten worden om vervuiling van het oppervlaktewater te voorkomen.</p>	
6.6	<p><i>Ontsluiting Zuilichem Oost</i> In de toelichting is opgenomen dat bij volledige ontwikkeling van Zuilichem Oost er een nieuwe aansluiting op de N322 is voorzien en dat deze via een aparte planologische procedure gerealiseerd zal worden, nu deze ook niet binnen het plangebied ligt. Wij zijn van mening dat, gezien de omvang van de huidige en de te verwachten verkeersoverlast, dit niet de goede volgorde is. Eerst zal de ontsluiting moeten zijn geregeld, alvorens over te gaan tot ontwikkeling. Anders bestaat de kans op onaanvaardbaar veel verkeersoverlast.</p>	<p>De eventuele nadelige gevolgen van de aansluiting voor het landschap zullen te zijner tijd bij de planvorming betrokken worden.</p>	

	Wij vragen ons daarbij wel af welke mogelijke nadelige gevolgen de aansluiting zal hebben voor het landschap.		
6.7	<p><i>Landschappelijke inpassing</i></p> <p>Wij hebben geen overwegende bezwaren op het gebied van landschappelijke inpassing. Wij gaan ervan uit dat de voorwaarde, zoals opgenomen in de bijlage, integraal onderdeel uitmaken van het inpassingsplan en in beginsel ook gelden bij uitbreiding van bestaande glasopstanden. Het valt ons wel op dat de voorstellen vooral betrekken hebben op het westelijk deel van de Bommelerwaard. We nemen aan dat de richtlijnen ook van toepassing zijn op het oostelijk deel.</p>	<p>In de bijlage zijn de richtlijnen landschappelijke inpassing opgenomen. Er is onderscheid gemaakt tussen dwingende en gewenste richtlijnen. De dwingende richtlijnen zijn opgenomen in de regels en daarmee juridisch bindend. Het betreft zowel richtlijnen over de inrichting van de bedrijfserven als de landschappelijke inpassing van de gebieden naar het omliggende landschap.</p> <p>De richtlijnen zijn van toepassing op het gehele plangebied, dus ook op het oostelijke deel. Zij gelden voor nieuwvestiging én uitbreiding, daar waar een wijzigingsplan gemaakt moet worden.</p>	
6.8	<p><i>Duurzaamheid</i></p> <p>Wij kunnen ons in hoofdlijnen vinden in de benadering ten aanzien van de duurzaamheidsregels, zoals verwoord in paragraaf 3.4. Wij zijn echter van mening dat ook andere partijen betrokken moeten worden bij de uitwerking, aangezien dit ook effect heeft op de omgeving, bijvoorbeeld door lichtuitstraling.</p> <p>De koppeling van duurzaamheid aan de wijzigingsbevoegdheid en het advies van het PHTB begrijpen wij, echter, het tendeert ook naar een afweging van geval tot geval. Hierdoor komt de rechtszekerheid in gevaar en het komt waarschijnlijk de duurzaamheid niet ten goede. Dit vinden wij ongewenst en daarom ondersteunen wij het voornemen om richtlijnen over de duurzaamheidstoets op te nemen. Wij vinden overigens dat bedrijven in magneetlocaties aan de strengste duurzaamheidscriteria moeten voldoen.</p>	<p>Wij verwijzen naar de door u aangehaalde paragraaf over de uitwerking van de duurzaamheidseisen zoals opgenomen in de wijzigingsbevoegdheid. Door deze uitwerking zal de rechtszekerheid zijn gewaarborgd en wordt dit deel van het duurzaamheidsaspect (naast o.a. waterkwaliteit, landschappelijke inpassing) geborgd in het ontwerp inpassingsplan. Bij de uitwerking zal ook het verschil tussen de intensiveringsgebieden en magneetlocaties aan bod komen.</p>	De tekst van het inpassingsplan is op dit punt aangepast.
<b>7</b>	<b>Dunea, Duin&amp;Water, t.a.v. mw. B. Baneke, postbus 756, 2700 AT Zoetermeer</b>		
	Onze reactie richt zich voornamelijk op de verwachte gevolgen van de voorgenomen herstructurering voor de oppervlaktewaterkwaliteit in de Bommelerwaard. Dit in verband met de drinkwaterfunctie van de afgedamde Maas, waar het water uit de Bommelerwaard wordt opgeslagen.	Wij nemen deze reactie voor kennisgeving aan.	
7.1	Wij zijn positief over de aandacht in het inpassingsplan voor de gevolgen van de activiteiten op de kwaliteit van het oppervlaktewater en dat dit een belangrijk thema is bij de herstructurering.	Wij nemen deze reactie voor kennisgeving aan.	

7.2	<p>We hebben echter wel zorgen over de uitwerking in de praktijk en of de herstructurering daadwerkelijke zal leiden tot een verbetering of voorkomen van verslechtering van de oppervlaktewaterkwaliteit. De manier waarop dit bereikt moet worden is voor ons niet helder genoeg beschreven.</p>	<p>Conform de huidige wetgeving kunnen nieuwe bedrijven zich alleen vestigen als al het afvalwater aangesloten wordt op het rioleringsstelsel. Om te voldoen aan de Kaderrichtlijn Water zal het verzamelde afvalwater gezuiverd moeten worden voordat het in het oppervlaktewater terecht komt (ter plaatse of bij de rioolwaterzuivering van het waterschap).</p> <p>Voor bestaande glastuinbouwbedrijven zal het waterschap erop toezien dat al het afvalwater, uiterlijk in 2017 aangesloten wordt op de riolering. Dit staat echter los van het inpassingsplan.</p>	
7.3	<p>Ons algemene standpunt is dat wij geen uitbreiding van het tuinbouwareaal wensen in de Bommelerwaard en bij voorkeur dat dit wordt afgebouwd. De aanwezigheid van tuinbouw kan de waterkwaliteit in het gebied verslechteren en dit schaadt de belangen van Dunea.</p>	<p>Wij begrijpen uw standpunt. Bij de afweging tussen (ruimtelijke) belangen is rekening gehouden met de waterkwaliteit, met de uitbreidingsbehoefte van de tuinbouwsector en vele andere belangen. Wij hebben de afgewogen keuze vervolgens vertaald in onderhavig inpassingsplan.</p>	
7.4	<p><i>Afweging aspecten</i> In het inpassingsplan en de Samenwerkingsovereenkomst wordt een groei van de glastuinbouwsector mogelijk gemaakt. Wij vragen ons af of de gestelde eisen voldoende zullen zijn om de negatieve gevolgen voor de oppervlaktewaterkwaliteit te voorkomen. Het is niet voldoende duidelijk of, en zo ja op welke wijze de duurzaamheidsdoelstellingen en wensen m.b.t. een goede oppervlaktewaterkwaliteit worden afgewogen tegen de andere functies in het gebied.</p> <p>Wij zien graag in de planregels uitgewerkt dat het realiseren van duurzame tuinbouw de hoogste prioriteit heeft en dat economische haalbaarheid van de herstructurering een afgeleid doel is. Hiermee wordt voorkomen dat duurzaamheid en een goede waterkwaliteit sluitpost zijn bij ruimtelijke keuzes.</p>	<p>Voor iedere uitbreiding van de glastuinbouw is een watervergunning van het waterschap noodzakelijk. In de vergunning wordt als voorwaarde gesteld dat het afvalwater niet geloosd mag worden op het oppervlaktewater. Het afvalwater zal gerecycled of gezuiverd dienen te worden of direct aangesloten moeten worden op de riolering.</p> <p>Voor Zuilichem-Oost (het enige gebied dat voorheen niet bestemd was voor glastuinbouw) geldt tevens dat bij de wijzigingsbevoegdheid een uitgewerkt rioleringsplan toegevoegd dient te worden. Het waterschap zal bij haar advies ook dit rioleringsplan toetsen en meenemen in haar advies.</p> <p>Uit de criteria in de regels behorende bij de wijzigingsbevoegdheid en daarmee bij de uitbreiding van glastuinbouw is duurzaamheid en waterkwaliteit (via advies waterschap) als voorwaarde gesteld. In dat opzicht is uitbreiding van glastuinbouw afhankelijk gemaakt van een duurzame invulling en van een goede waterkwaliteit.</p>	

7.5	<p><i>Intensivering in westelijk deel gebied</i>  Wij constateren dat de intensiveringsgebieden vooral in het westelijk deel van de Bommelerwaard zijn gepland. Voor ons is dit ongewenst, gezien de ligging van het innamepunt in de Afgedamde Maas. Vooral Poederloijen baart ons zorgen. Bij een calamiteit hebben wij weinig tijd om te kunnen reageren. Wij geven de voorkeur aan intensiveringsgebieden zoveel mogelijk in het oostelijk deel te plannen en dat Poederloijen en Brakel Oost extensiveringsgebieden worden.</p>	<p>De keuze voor de gebieden is reeds afgewogen en vastgelegd in de structuurvisie 'herstructurering glastuinbouw en paddenstoelenteelt Bommelerwaard' en in de Ruimtelijke Verordening Gelderland. Deze indeling staat hier niet meer ter discussie en wij verwijzen naar bovengenoemde documenten.</p>	
7.6	<p><i>Relatie Samenwerkingsovereenkomst en planregels</i>  Het is goed om te zien dat er verwezen wordt naar de samenwerkingsovereenkomst over bedrijfsafvalwater en oppervlaktewaterkwaliteit. Het is ons echter niet duidelijk hoe dit zich verhoudt tot de voornemens uit de planregels.</p>	<p>Wanneer er een verzoek komt tot uitbreiding of nieuwvestiging van areaal aan glastuinbouw heeft het waterschap conform de planregels een adviserende rol bij de wijzigingsbevoegdheid. De uitkomsten van de samenwerkingsovereenkomst zullen een belangrijke bijdrage leveren aan het advies van het waterschap.</p>	
7.7	<p><i>Duidelijk afgedamde maas</i>  Het plangebied beslaat dertien dorpen c.q. woonkernen. De Afgedamde Maas is niet in het plan begrepen. We vragen u hierover meer duidelijkheid te geven.</p>	<p>De afgedamde Maas bevindt zich buiten het plangebied, maar heeft wel een relatie met het plangebied vanwege de invloed van de tuinbouw op de benodigde waterkwaliteit voor het inlaatpunt in de afgedamde Maas. In het inpassingsplan worden verschillende regels opgenomen met betrekking tot waterkwaliteit en hier wordt ook in de toelichting aandacht aan besteed. Daarnaast zijn er verschillende overlegstructuren om tot oplossingen te komen.</p>	
7.8	<p><i>Verwijzing rapport in toelichting, juridisch bindendheid</i>  Wij vragen u een verwijzing op te nemen naar het rapport 'Doelstellingen waterkwaliteit glastuinbouw Bommelerwaard en Neerijnen' (Witteveen+Bos, dd. 18 december 2012). De afspraken hieruit moeten wat ons betreft onderdeel uitmaken van de afwegingen die worden gemaakt en zo nodig effect hebben op de regels en de verbeelding. Een kanttekening is dat de toelichting niet juridisch bindend is. In hoeverre kan de positie van Dunea nader verzekerd worden in de regels?</p>	<p>Dit rapport vormt de basis van de 'Samenwerkingsovereenkomst Bedrijfsafvalwater' zoals genoemd in Toelichting op pagina 31. Het betreffende rapport wordt ook genoemd in de samenwerkingsovereenkomst. De relatie tussen de uitkomsten van de samenwerkingsovereenkomst (en dus ook de uitwerking van het rapport 'Doelstellingen...') zijn omschreven in beantwoording van 7.6. Het waterschap zal in haar advies erop toezien dat al het afvalwater wordt gezuiverd en/of wordt aangesloten op de riolering.</p>	
7.9	<p><i>Suggestie voor regeling</i>  Wij geven in overweging voor specifieke gronden een 'milieuzone – waterwingebied' op te nemen. Hieraan kan gekoppeld worden dat moet zijn aangetoond dat er geen negatieve effecten voor de</p>	<p>Er liggen geen provinciale waterwingebieden binnen het plangebied. Daarom zal in dat kader geen bestemming worden gelegd.</p>	



	drinkwatervoorziening/waterkwaliteit te verwachten zijn. Hierbij zouden Dunea en/of het waterschap positief moeten adviseren.		
7.10	<i>Klankbordgroep</i> Wij zijn betrokken geweest bij de voorbereiding van het plan via de klankbordgroep. Wij stellen het op prijs dat onze suggesties uit de vergaderingen alsnog in het inpassingsplan worden verwerkt.	Uit verslagen van beide vergaderingen blijkt of en op welke manier de suggesties zijn opgenomen in het inpassingsplan. Deze verslagen hebben wij u reeds toegestuurd.	
<b>8</b>	<b>LTO Noord Glaskracht Sectie Gelderland West, Tuinbouwplatform Bommelerwaard, t.a.v. H. Kolbach, postbus 51, 2665 ZH Bleiswijk</b>		
8.1	<i>Sturing en kostenverhaal</i> Wij zijn van mening dat de regeling uit het voorontwerp inpassingsplan geen afdoende duidelijkheid biedt over sturing en kostenverhaal. De voorwaarden die gekoppeld zijn aan de wijzigingsbevoegdheid zijn nog niet ingevuld en het is ook niet duidelijk welke kosten dit met zich meebrengt. Formeel hoeft pas bij de ontwerpfase duidelijk te zijn hoe de financiële onderbouwing eruit ziet en welke uitgangspunten worden gehanteerd. Gezien het grote belang pleiten wij ervoor om dit al bij het voorontwerp inzichtelijk te hebben. Daar tegenover staat dat de bestaande mogelijkheden worden beperkt. Er is nu dan ook geen enkel zicht op de bereidheid van ondernemers om onder de condities van het voorontwerp inpassingsplan te kiezen voor het indienen van een wijzigingsplan. Hierdoor hebben wij grote twijfels dat de systematiek leidt tot daadwerkelijk herstructurering en verbetering van de omgevingskwaliteit.	Over de sturing verwijzen we naar punt 1.2.  In het ontwerp inpassingsplan is duidelijk op hoofdlijnen op welke wijze de wijzigingsplannen financieel uitvoerbaar zijn.	- zie 1.2 - de toelichting wordt aangevuld
8.2	<i>Planschade</i> Door de nu gekozen systematiek met de wijzigingsbevoegdheid en het schrappen van bestaande uitbreidingsruimte komt mogelijk planschade aan de orde. Wij vragen ons af of de ondernemers via de wettelijke eisen inzake kostenverhaal gekoppeld aan een wijzigingsplan een bijdrage (moeten) leveren aan het financieren van de door het plan ontstane schade.	Het inpassingsplan is een besluit dat planschade kan veroorzaken zoals bedoeld in artikel 6.1 en verder Wro. De exploitatiekosten die betaald moeten worden bij het vaststellen van een wijzigingsplan ten behoeve van nieuwbouw staan hier los van. De tuinders betalen dus niet mee aan hun eventuele te ontvangen planschade.	
8.3	<i>Rol Projectbureau en College van B&amp;W</i> Wij hebben bedenken geuit over de rol van het Projectbureau bij de wijzigingsbevoegdheid. Een groot aantal wijzigingscriteria is niet objectief begrensd, waardoor dergelijke voorwaarden met recht subjectief zijn. De inzichten over wat wel en niet wenselijk is kan natuurlijk variëren en bieden ook noodzakelijke flexibiliteit om niet	Wij verwijzen naar de beantwoording onder 3.4	Zie onder 3.4

	<p>voorzien situaties het hoofd te bieden.</p> <p>Wij wijzen overigens ook op de politieke constellatie, omdat een bestemmingsplan een looptijd heeft van 10 jaar zal het te maken krijgen met minstens twee colleges van B&amp;W. Wij bevelen dan ook aan bij het beoordelen van een wijzigingsverzoek het tuinbouwbedrijfsleven een rol te geven. Dit gebeurt ook in andere glastuinbouwgebieden in Nederland. Daar participeren deskundigen van het tuinbouwbedrijfsleven in (ambtelijk) overleg en worden individuele bouwaanvragen getoetst aan het bestemmingsplan, daar waar sprake is van criteria als 'bijdragen aan herstructurering of toekomstige herstructurering niet frustreren'.</p>		
8.4	<p><i>Kaders inpassingsplan</i></p> <p>Het inpassingsplan wordt door PS vastgesteld en geeft kaders voor de bevoegdheden die zijn opgenomen voor de Colleges van B&amp;W. De mate waarin daadwerkelijk tot herstructurering van de tuinbouw en verbetering van de omgevingskwaliteit kan worden gerealiseerd, wordt dus in hoge mate bepaald door deze kaders. Door het groot aantal 'open einden', zullen de ambities mogelijk niet, doordat niet zeker is dat er initiatieven worden ingediend, worden gehaald.</p>	<p>We zijn van mening dat er geen open einden in het plan zitten. Met de concretisering en objectivering van de wijzigingscriteria zijn de kaders voldoende afgebakend om zeker te zijn van de mogelijkheid tot een goede herstructurering.</p>	
8.5	<p><i>Bedrijfswoningen</i></p> <p>Wij constateren dat de in de klankbordgroep toegezegde regeling inzake bedrijfswoningen niet is verwoord. Wij gaan uit van een onderscheid in gebieden waar sprake is van kavels/percelen waar reeds voldoende agrarische bedrijfswoningen aanwezig zijn en kavels/percelen waar dat (nog) niet het geval is. In dat laatste geval zal de bouw van een nieuwe agrarische bedrijfswoning mogelijk moeten zijn.</p> <p>Herbestemming van voormalige agrarische bedrijfswoningen kan alleen aan de orde zijn, wanneer voldoende agrarische bedrijfswoningen beschikbaar blijven en de glastuinbouwfunctie en toekomstige mogelijkheden niet worden gefrustreerd.</p>	<p>Zoals in het verslag van de klankbordgroep is opgenomen is de regeling met betrekking tot de bouw van eerste agrarische bedrijfswoningen in het voorontwerp enigszins aangepast naar aanleiding van het overleg.</p> <p>Echter, in het ontwerpplan is deze eis dat voor elke eerste bedrijfswoning een woning in het buitengebied moet worden gesloopt verder genuanceerd. Zie voor verdere beantwoording 1.3.</p> <p>Het aantal agrarische bedrijfswoningen blijft gelijk, want de woning kan gebruikt worden door burgers, maar zeker ook nog als agrarische bedrijfswoning. De bestemming wijzigt niet. Er wordt slechts toegevoegd dat burgerbewoning is toegestaan.</p> <p>Bij herbestemming wordt rekening gehouden met de herstructureringsdoelen en een acceptabel woon- en leefklimaat van de bewoners van de voormalige agrarische bedrijfswoning.</p>	zie 1.3

		Deze woning blijft ook altijd gekoppeld aan het bijbehorende bedrijf (daarbij inbegrepen ook (grootschalige) ontwikkelingen in de toekomst). Hierdoor worden toekomstige ontwikkelingen van de tuinbouw niet gefrustreerd.	
8.6	<p><i>Landschappelijke inpassing</i></p> <p>Ook in het verleden gemaakte afspraken over landschappelijke inpassing zijn onvoldoende meegenomen in het voorontwerp inpassingsplan. We wijzen op de afspraak over de afstand tussen glas en wegen en andere functies, waarbij de afspraak was om de afstand tussen bijvoorbeeld het hart van de weg en de kas te kiezen. In het voorontwerp wordt echter uitgegaan van de bestemmingsgrens. Ook wordt een afstand van 35 meter tussen kassen aangehouden. De afspraak was om deze afstand niet meer op te nemen.</p>	<p>Hoewel in de klankbordgroep (zie het verslag) is afgesproken dat uitgegaan zal worden van de perceelsgrens, zien wij bij nadere bestudering in dat de afstand vanaf de perceelgrens niet het gewenste resultaat oplevert. Het hart van de weg is een betere keuze. Wij zullen dit aanpassen in de regels.</p> <p>De afstand van 35 meter is alleen als hard criterium in de regels opgenomen, daar waar sprake is van een Zijving. Gezien de cultuurhistorische waarde van deze landschapselementen is besloten om de afstand hier in stand te laten. De afstand geldt niet meer tussen kassen in andere gebieden.</p>	De bijlage bij de regels worden aangepast, de wijze van meten wordt veranderd naar het midden van de weg.
8.7	<p><i>Overleg</i></p> <p>Wij zijn pas in een laat stadium betrokken bij de voorbereiding van het voorontwerp plan en vanwege het verlopen van het voorbereidingsbesluit in september 2013 is er nu enige haast om te komen tot een ontwerpplan. Wij pleiten er juist voor om voldoende tijd te nemen. Enerzijds om de ruimte te nemen om essentiële wijzigingen te kunnen doorvoeren, anderzijds om zo ook een gedragen plan te krijgen bij de ondernemers.</p> <p>Wij achten het risico klein dat na het verstrijken van de termijn van het voorbereidingsbesluit ongewenste bouwplannen in behandeling moeten worden genomen. Op de korte termijn is de financiële ruimte van ondernemers om bouwplannen in te dienen uitermate klein.</p>	De planning voorziet in een ter visie legging van het plan in augustus 2013. Dit neemt de voorbereidingsbescherming over.	
8.8	<p><i>Conclusie</i></p> <p>Wij vragen om overleg te gaan over de gekozen systematiek. Door de onduidelijkheid over kostenverhaal en de voorwaarden kunnen wij nu niet instemmen met het voorontwerp inpassingsplan. Ook de voorwaarden om elders een woning te slopen bij oprichting van een nieuwe bedrijfswoning stuit ons tegen de borst.</p>	Het PHTB is tussen voorontwerp en vaststelling ontwerp in gesprek gegaan over de gekozen systematiek.	
9.	<b>ZLTO Maasdriel, t.a.v. dhr. A.O. Smit,</b>		

9.1	<p><i>Procesgang</i>  Wij constateren dat er tot op heden weinig ruimte is geboden voor een constructieve inbreng van de tuinbouwsector. Hierdoor sluit het plan weinig aan bij de praktijk en bij het ondernemerschap van onze leden. Het beleid uit het voorontwerp plan is erg ingewikkeld en gaat op bepaalde punten dermate ver dat de duurzame ontwikkeling van de sector wordt geblokkeerd.  Wij constateren dat de verwachtingen die we hadden t.a.v de rol van het Projectbureau niet overeen komt met de rol die zij zichzelf nu toeschrijft.</p>	<p>Inmiddels is er veelvuldig contact en overleg met de tuinbouwsector.  In het ontwerp inpassingsplan zijn vele onderwerpen geconcretiseerd, zoals de criteria van de wijzigingsbevoegdheid.</p>	
9.2	<p><i>Systematiek van het plan</i>  - De gekozen systematiek zal ons inziens tot planschade leiden.  - Daarnaast vinden wij het juridisch discutabel in hoeverre het hier om een nieuwe bestemmingsregeling gaat.  - Onduidelijk is hoeveel hectare uitbreidingsruimte beschikbaar zou kunnen komen  - wij hebben bedenkingen bij de rol van het projectbureau bij de voorbereiding als beoordeling van wijzigingsplannen.</p>	<p>- Wij delen uw opmerking niet dat de gekozen systematiek tot planschade leidt.  - Wij delen uw standpunt niet over de bestemmingsplanregeling. Wij zijn van mening dat er sprake is van een nieuwe regeling. - In de m.e.r.-beoordeling is opgenomen wat de bruto maximale ruimte is. In intensiveringsgebieden en magneetlocaties gaat het om ca. 230 hectare bruto. Herstructurering gaat echter niet alleen om deze hectares. Het kan ook gaan om gronden met oude kasopstanden, die na sloop gebruikt worden voor uitbreiding van moderne toekomstbestendige bedrijven.  - In de juridische toelichting is nader toegelicht op welke wijze het PHTB haar adviesrol invult. Daaraan is toegevoegd dat de sector betrokken wordt bij deze adviesfunctie.</p>	- aanvullen toelichting
9.3	<p><i>Onduidelijkheid over kostenverhaal</i>  Doordat kostenverhaal pas bij de wijzigingsbevoegdheid aan de orde komt, is er nu nog geen exploitatieplan en daarmee geen zicht op de hoogte van de bijdrage. De bereidheid om anterieur overeenkomsten af te sluiten zal onder meer afhangen van de hoogte van deze berekende bijdrage.   Wij vinden het niet wenselijk dat ondernemers te zijner tijd geconfronteerd worden met de doorberekening van planschade als gevolg van het wegnemen en via wijziging toestaan van bestaande rechten.</p>	Zie 8.1 en 8.2	
9.4	<p><i>Bedrijfswoningen</i>  Wij vinden de verplichting om een woning te slopen voordat een</p>	Zie 8.5	

	<p>nieuwe bedrijfswoning wordt toegestaan ontoelaatbaar. Wij gaan uit van een onderscheid in gebieden waar sprake is van kavels/percelen waar reeds voldoende agrarische bedrijfswoningen aanwezig zijn en kavels/percelen waar dat (nog) niet het geval is. In dat laatste geval zal de bouw van een nieuwe agrarische bedrijfswoning mogelijk moeten zijn.</p> <p>Herbestemming van voormalige agrarische bedrijfswoningen kan alleen aan de orde zijn, wanneer voldoende agrarische bedrijfswoningen beschikbaar blijven en de glastuinbouwfunctie en toekomstige mogelijkheden niet worden gefrustreerd.</p>		
9.5	<p><i>Gelijke planregels</i>  Wij pleiten ervoor om de planregels voor beide gemeenten beter op elkaar af te stemmen. Eén van de redenen om te kiezen voor een provinciaal inpassingsplan was om te komen tot gelijke planregels voor ondernemers in het gebied. Dit geldt bijvoorbeeld voor bouwhoogten van woningen, kassen en bedrijfsgebouwen in de bestemmingen 'agrarisch' en 'agrarisch glastuinbouw'.</p>	<p>De focus van het inpassingsplan ligt op een uniforme tuinbouwregeling in de Bommelerwaard: het primaat bij de tuinbouw in intensiveringsgebieden en magneetlocaties (mogelijkheden voor tuinbouw en beperken overige functies). Uitgangspunt is dan ook de regeling voor de tuinbouw in de Bommelerwaard identiek te maken in beide gemeenten. Dit geldt voor de nette overgangsregeling in de extensiveringsgebieden, de bouwregeling voor de tuinbouw en beperken van overige functies in de intensiveringsgebieden en magneetlocaties.</p> <p>Voor de overige functies in de extensiveringsgebieden geldt dat de regeling aansluit bij gemeentelijke bestemmingsplannen buitengebied op verzoek van gemeenten. Hierdoor ontstaat dan ook verschillen in extensiveringsgebieden.</p> <p>Uitzondering in uniformiteit in intensiveringsgebieden en magneetlocaties is de grootte van de bedrijfswoningen en bijgebouwen. Hierin zit verschil tussen beide gemeenten. Hierover is een besluit genomen in het dagelijks bestuur van PHTB, inhoudende: voor dit specifieke onderwerp aansluiten bij de geldende regeling van het buitengebied van de betreffende gemeente.</p> <p>Ondergeschikte uitzondering in intensiveringsgebied was de keuze voor een max. goothoogte in de gemeente Maasdriel voor agrarische bedrijfsgebouwen en</p>	- aanpassen regels

		gebouwen ten behoeve van de paddenstoelenteelt. Deze goothoogte gold niet in Zaltbommel. Echter, in het ontwerp bestemmingsplan buitengebied van Zaltbommel is inmiddels wel een goothoogte van 6 meter opgenomen. Deze zal dan ook worden overgenomen in het inpassingsplan. Hierdoor bestaat er echter nog steeds een klein verschil, aangezien de goothoogte in Maasdriel 6,5 meter is.	
9.6	<p><i>Bouwhoogten</i></p> <p>Wij stellen andere bouwhoogten voor gebouwen en kassen voor die gericht zijn op de toekomstige ontwikkeling binnen de sector. Er wordt momenteel geadviseerd om een maximale goothoogte voor glas en bedrijfsgebouwen van 10 meter bij recht (nokhoogte 13,5m) en 15 meter met ontheffing mogelijk te maken. Dit geldt ook voor verspreid liggend glas. Voor bedrijven die vanwege dubbel ruimtegebruik hogere maatvoering nodig hebben, zou een wijzigingsbevoegdheid opgenomen kunnen worden. Op dit moment is de behoefte aan een hoogte van boven de 15 meter nog niet te overzien.</p> <p>Wij stellen voor om voor warmwateropslagtanks en gietwatersilo's de bouwregels gelijk te trekken aan kassen (13,5 meter). Als dit lager is, moeten de tanks liggen en dit kost veel meer energie, ruimte en zijn veel duurder en kwetsbaarder.</p>	<p>De bouwhoogte (lees: nokhoogte, er is in het inpassingsplan geen goothoogte bepaald) voor glastuinbouw is gesteld op 12 meter. In het voorontwerp-inpassingsplan is een afwijking van 10% mogelijk gemaakt.</p> <p>Wij zullen deze afwijking verhogen naar maximaal 15 meter, mits dit bedrijfseconomisch noodzakelijk is en aan andere randvoorwaarden is voldaan.</p> <p>Een uitzondering zijn de gebieden gelegen in het nationaal landschap Nieuwe Hollandse Waterlinie. Hier blijft de huidige regeling, aangezien we hier, om landschappelijke redenen, niet meer willen toestaan dan de huidige bestemmingsplannen.</p> <p>De impact van de warmteopslagtanks en gietwatersilo's op de omgeving is anders dan kassen die een veel transparantere uitstraling hebben. Het is niet wenselijk om deze voorzieningen zonder meer gelijk te trekken met de kassen zeker als de hoogte hiervan nog hoger wordt. Deze regels zullen daarom niet veranderen.</p>	Aanpassen regels
9.7	<p><i>Bouwhoogten windturbines</i></p> <p>De maximale bouwhoogte van 20 meter voor windturbines (tiphoogte) is absoluut niet toereikend. Aangezien grote windturbines meer energie opwekt dan kleine, stellen wij voor om de regels aan te passen en windturbines met een ashoogte van 80 tot 120 meter mogelijk te maken met een rotordiameter van 90 – 120 meter.</p>	<p>Uw suggestie over het opnemen van de mogelijkheid voor de bouw van windturbines met een ashoogte van 80 á 100 meter nemen wij niet over. Dergelijke initiatieven vragen om een zorgvuldige belangenafweging en passen nu niet in onderhavig plan dat bedoeld is om een planologisch kader voor primair tuinbouw te bieden. De door u voorgestelde windturbines zijn niet te koppelen aan tuinbouwactiviteiten. Dit zal separaat geregeld moeten worden.</p>	
9.8	<i>Energievoorziening</i>	In de bijlage van het inpassingsplan is de nota	

	<p>Wij pleiten er voor om de toevoeging 'duurzaam' in de bestemming 'agraris' en 'agraris glastuinbouw' bij (energie) voorzieningen te schrappen. Zo wordt de discussie over toelaatbaarheid van bestaande voorzieningen of herbouw binnen de bestemming vermeden.</p>	<p>duurzaamheid opgenomen. Hierin is gedefinieerd wat onder duurzaamheid in dit inpassingsplan moet worden verstaan. Indien wordt voldaan aan deze nota kan er geen discussie over bestaande voorzieningen ontstaan.</p>	
9.9	<p><i>Teeltondersteunende voorzieningen – hoge, tijdelijke en permanente voorzieningen</i></p> <p>Alleen voor bometeelt tot 2.500 m2 zijn hoge tijdelijke en permanente voorzieningen toegestaan. Wij zien geen reden om dit alleen voor bometeelt toe te staan en pleiten om deze toevoeging te schrappen zodat het ook voor andere teelten mogelijk is.</p> <p>In art. 3.4.1 is het gebruik van hoge permanente teeltondersteunende voorzieningen als strijdig gebruik binnen de bestemming 'agraris' omschreven. Aangezien art. 3.3.3 dit juist toestaat binnen het bouwvlak, gaan we ervan uit dat bedoeld is dat gebruik buiten het bouwvlak als strijdig moet worden gezien. We verzoeken dit aan te passen.</p>	<p>Het onderscheid tussen hoge permanente teeltondersteunende voorzieningen (met de verschijningsvorm van kassen) en teeltondersteunend glas voor de boomteelt (max. 2.500 m2) en overige agrarische teelten (max. 1.500 m2) hebben wij gebaseerd op het beleid uit de provinciale structuurvisie (Streekplan Gelderland 2005). Het onderscheid tussen boomteelt en overige teelten wordt onderschreven in de 'Handreiking teeltondersteunende voorzieningen' van het Fruitpact. Voor het opstellen van deze handreiking zijn LTO-Noord, de Nederlandse Fruittelers Organisatie en een boomkwekersvereniging geraadpleegd. Wij zien geen aanleiding om dit onderscheid te schrappen.</p> <p>Het klopt dat per abuis het woord 'buiten' niet is opgenomen in art. 3.4.1. Wij zullen de regels aanpassen.</p>	<p>- aanpassen regels – woord 'buiten' toevoegen.</p>
9.10	<p><i>Archeologie</i></p> <p>De regeling met betrekking tot de archeologische verwachtingswaarde doet geen recht aan de feitelijke situatie, omdat op bestaande erven en bouwgronden jaren bodemingrepen hebben plaatsgevonden. Wij verzoeken om onder meer normaal agrarisch gebruik, egaliseren, huidige erven en bebouwing en ingrepen ondieper dan 50 cm vrij te stellen van onderzoeksverplichting.</p> <p>Wij wijzen hierbij nadrukkelijk op een brief van staatssecretaris OCW d.d. 7 februari 2012 over de bestuurlijke vrijheid om een afweging te maken tussen erfgoedbehoud en andere belangen. Simpelweg overnemen van informatie afkomstig van bodem kaarten en negeren van de praktische geschiedenis zoals nu gebeurt, strookt hier niet mee. We verwijzen hierbij naar uitspraken van de Raad van State (Voorne-Putten, Reusel-De Mierden, Brielle).</p>	<p>In de Monumentenwet 1988 is bepaald dat bodemverstorende werkzaamheden tot 100m2 zijn vrijgesteld van archeologisch onderzoek. De gemeenteraad kan echter een hiervan afwijkende oppervlakte vaststellen. De gemeente Zaltbommel heeft dat gedaan en op 7 juli 2011 een beleidskader voor archeologie vastgesteld. Het beleid is op 1 september 2011 in werking getreden. De gemeente Maasdriel heeft op 18 april 2013 een beleidskader voor archeologie vastgesteld.</p> <p>In de beleidskaders zijn onder meer vrijstellingsgrenzen ten aanzien van oppervlakte en diepte opgenomen. De reden voor het vaststellen van voornoemd beleid is om onnodig vooronderzoek uit te sluiten en slechts voor die gebieden waar archeologische waarden te verwachten zijn, wel te besluiten tot nader onderzoek (en dan alleen in het geval indien de vrijstellingsgrenzen worden overschreden). Het beleid (de archeologische</p>	

		<p>beleidszones met vrijstellingsgrenzen) is samengesteld op basis van een inventarisatie van archeologische vindplaatsen en verwachtingswaarden. Hiermee zijn de archeologische waarden en verwachtingen tot op het best denkbare detailniveau in kaart gebracht.</p> <p>Het beleid vermeldt dat bij plannen zonder concreet geplande bodemingrepen (actualisatieplannen waarbij de bestaande situatie zoveel mogelijk wordt gehandhaafd), de gebieden waar archeologische resten verwacht worden of zijn vastgesteld op de verbeelding worden aangeduid met dubbelbestemmingen. Hieraan worden planregels gekoppeld met een regeling voor het verlenen van omgevingsvergunningen. Bij dergelijke plannen is het vooraf uitvoeren van archeologisch onderzoek niet noodzakelijk.</p> <p>Normaal onderhoud en/of gebruik van gronden is zonder meer toegestaan, net als werken en werkzaamheden waarvoor een vergunning is verleend voor het tijdstip van inwerkingtreding van het inpassingsplan. Wij willen de bouwvlakken niet uitzonderen van de noodzaak om een archeologisch rapport te overleggen (in het geval de vrijstellingsgrenzen worden overschreden). Binnen het bouwvlak wordt immers bebouwing mogelijk gemaakt die enkel middels een omgevingsvergunning voor het bouwen kan worden gerealiseerd. Het verrichten van onderzoek is het uitgangspunt bij de beoordeling of er archeologische waarden aanwezig zijn. Voor zover op basis van ander documentatiemateriaal onmiskenbaar vaststaat dat archeologische waarden niet zijn te verwachten, kan met instemming van het bevoegd gezag (doorgaans de gemeente) een onderzoek achterwege blijven en bestaan er vanuit archeologie geen belemmeringen.</p> <p>Hiermee is het in het inpassingsplan op basis van incidentele onderzoeken (gedeeltelijk) verwijderen van deze dubbelbestemming overbodig. De uitgevoerde</p>	
--	--	---	--



		<p>onderzoeken worden geregistreerd in een gemeentelijke database en betrokken bij de actualisatie van het gemeentelijk archeologiebeleid.</p> <p>Een wijzigingsbevoegdheid is opgenomen om de archeologische dubbelbestemming te wijzigen indien het gemeentelijk archeologiebeleid daartoe aanleiding geeft.</p> <p>Concluderend zijn wij van mening dat gedegen onderzoek en een zorgvuldige beleids- en belangenafweging aan de basis hebben gestaan voor het opnemen van archeologische dubbelbestemmingen in het inpassingsplan en, dat zeker geen sprake is geweest van het 'simpelweg' overnemen van bestaand kaartmateriaal ten aanzien van de bodem van het plangebied.</p>	
9.11	<p><i>Wijzigingsregels</i></p> <p>In diverse artikelen is een positief advies vereist van het Projectbureau. Wij zijn echter van mening dat dit advies bij vele criteria afkomstig moet zijn van een onafhankelijke agrarisch deskundige of dat op zijn minst een deskundige betrokken moet zijn.</p>	Zie beantwoording 8.3	
9.12	<p><i>Advisering waterschap</i></p> <p>Wij achten advisering, zoals genoemd in art. 22.2.1 en 22.3.1 van het waterschap onnodig dubbel, aangezien er ook advies gevraagd wordt van het Projectbureau en het waterschap hierin participeert.</p>	<p>Bij het opstellen van het inpassingsplan wordt een inrichting mogelijk gemaakt die voldoet aan de waterhuishoudkundige eisen (o.a m.b.t. verwerken afvalwater en opvangen waterberging). Een concrete inrichting op bedrijfsniveau is tijdens het opstellen van het inpassingsplan niet mogelijk en in veel gevallen ook niet wenselijk (dit beperkt namelijk de keuzemogelijkheden van de tuinder m.b.t. de inrichting). Een wateradvies blijft dus noodzakelijk tijdens de wijzigingsbevoegdheid.</p> <p>In de toekomst is het mogelijk dat het PHTB niet meer bestaat. Deze mogelijkheid is ook opgenomen in de regels. Indien dit het geval is, is het waterschapsadvies nog steeds nodig/relevant. Ook daarom is een apart advies nog steeds nodig.</p>	
9.13	<p><i>Bedrijfswoning – advisering Projectbureau</i></p> <p>Het is ons niet helder wat de vereiste positieve advisering van het Projectbureau inhoudt ten aanzien van het toestaan van nieuwe bedrijfswoningen.</p>	Gezien de duidelijke criteria die aan de wijzigingsbevoegdheid is gekoppeld, is geen nadere advisering van het PHTB nodig. Deze voorwaarde wordt geschrapt.	- aanpassen regels.

9.14	<p><i>Nette overgangsregeling</i> De nette overgangsregeling zoals verwoord in artikel 22.4.1 komt niet overeen met het besluit van de stuurgroep d.d. 5 maart 2009. Destijds is de restrictie van een maximale oppervlakte van 4 hectare niet gesteld. Wij achten deze restrictie in de regels dan ook in strijd met dit besluit.</p>	<p>In de stuurgroepvergadering van 5 maart 2009 is overeengekomen dat er een nette overgangsregeling moet komen. Hierbij zijn geen maten genoemd. De overgangsregeling is in het inpassingsplan vertaald als een éénmalige uitbreiding met 300% met een maximum uitbreiding van 4 hectare.</p>	
9.15	<p><i>Wijziging bestemming wonen extensiveringsgebieden</i> Het is ons niet helder wat de vereiste positieve advisering van het projectbureau behelst bij de wijziging naar de bestemming wonen in extensiveringsgebieden (art. 22.4.3).</p>	zie 9.13	Zie 9.13
9.16	<p><i>Landschappelijke inpassing</i> In het verleden gemaakte afspraken over landschappelijke inpassing zijn onvoldoende meegenomen in het voorontwerp inpassingsplan. We wijzen op de afspraak over de afstand tussen glas en wegen en andere functies, waarbij de afspraak was om de afstand tussen bijvoorbeeld het hart van de weg en de kas te kiezen. In het voorontwerp wordt echter uitgegaan van de bestemmingsgrens. Ook wordt een afstand van 35 meter tussen kassen aangehouden. De afspraak was om deze afstand niet meer op te nemen.</p> <p>Verder wijzen wij erop dat er nog geen overeenstemming was met het tuinbouwbedrijfsleven over de ontwerprichtlijnen landschappelijke inpassing. Wij vinden dat er dan ook geen afweging van belangen is gemaakt, maar eenzijdig voor landschappelijke inpassing is gekozen. De richtlijnen zijn een eerste aanzet tot extra kwaliteit. Wij vinden het onacceptabel dat de bijlage zonder meer is vertaald in de planregels.</p>	<p>Zie beantwoording onder 8.6</p> <p>In de reeds vastgestelde structuurvisie en vervolgens in het inpassingsplan zijn en worden door ons alle belangen tegen elkaar afgewogen en keuzes gemaakt. Hierbij treden we in overleg met burgers en (maatschappelijke) organisaties. Dit hebben we reeds gedaan en met dit ontwerp inpassingsplan treden we wederom in overleg. Eenieder kan daarbij zijn of haar mening/visie geven, die wij zullen betrekken bij de verdere definitieve afweging en besluitvorming.</p>	
9.17	<p><i>Agro-gerelateerde activiteiten</i> In het plan staan niet voldoende mogelijkheden voor agro-gerelateerde activiteiten, hoewel dit een steeds belangrijker onderdeel zal zijn van de bedrijfsvoering. We verzoeken om in samenspraak met de sector verder uitwerking hier aan te geven.</p>	<p>Ingevolge de begripsomschrijving van 1.33 is een glastuinbouwbedrijf een agrarisch bedrijf dat gericht is op de teelt van gewassen in kassen en waarvan tenminste 50% van de tuinbouwproducten door het bedrijf zelf wordt geteeld. Omdat ingevolge deze formulering 50% van de ruimte wordt geeist voor eigen teelt ontstaat hierdoor indirect ook ruimte voor agrogerelateerde bedrijvigheid. De bestemmingsomschrijving Agrarisch-Glastuinbouw in</p>	Aanpassen regels

		artikel 4 zullen wij dienovereenkomstig aanpassen	
9.18	<i>Uitbreiding van meerjarige teelten</i> Uitbreiding van meerjarige teelten anders dan gras lijkt niet bij recht mogelijk te zijn (volgens uit art 4.1). Wij trekken de conclusie dat hiervoor een wijzigingsbesluit nodig is. Dit leidt tot onnodige beperkingen voor ondernemers. We verzoeken dan ook om deze beperking te schrappen.	Wij willen hiermee het gebruik van andere meerjarige teelten in intensiveringsgebieden en magnmeetlocaties ontmoedigen. Deze gronden zouden anders minder snel ingezet kunnen worden voor (glas)tuinbouw.	
<b>10</b>	<b>LTO Noord Maasdriel, t.a.v. J.J. van den Broek, p/a Winkelseweg 14, 5321 NA Hedel</b>		
10.1	Wij vinden het onacceptabel dat er door dit inpassingsplan nog eens 500 hectare glastuinbouwbestemming verdwijnt.	<p>Zoals ook opgenomen in de structuurvisie 'herstructurering glastuinbouw Bommelerwaard' is geconstateerd dat de glastuinbouwbedrijven in de concentratiegebieden onvoldoende groeimogelijkheden op de huidige bedrijfslocaties hebben. Om toch de gewenste groeiruimte te creëren is een herverkaveling nodig, waarbij oude glasopstanden worden gesaneerd en de vrijkomende ruimte wordt benut als ontwikkelingsruimte voor de andere bedrijven. Daarnaast zij aanpassingen aan de infrastructuur en waterhuishouding nodig, evenals versterking van natuur en landschap en de ontwikkeling van duurzame energie. Deze aanpassingen van bedrijfsstructuur en ruimtelijke inrichting van de bestaande concentratiegebieden worden aangeduid met de term "herstructurering".</p> <p>Eén van de doelen is derhalve voldoende ruimte bieden aan de (glas)tuinbouw en wij zijn dan ook van mening dat dit inpassingsplan voldoende ruimte biedt voor een toekomstbestendige, duurzame ontwikkeling van de glastuinbouw.</p>	
10.2	De vrijwillige bijdrage voor de herstructurering van 2.50 euro per vierkante meter glas is eenzijdig vastgesteld en opgelegd aan de	Dit maakt geen onderdeel uit van het inpassingsplan. We nemen uw opmerking voor kennisgeving aan.	

	sector. Van enig overleg en inspraak is geen sprake geweest, waardoor draagvlak ontbreekt.		
<b>11</b>	<b>N.V. Nederlandse Gasunie, t.a.v. dhr. L.J. van der Ham, postbus 19, 9700 MA Groningen</b>		
11.1	<p><i>Regionale aardgasleiding – verbeelding:</i>  In het plangebied (extensiveringsgebied Rossum) is een 6" (inch) 40 bar hoge druk regionale aardgastransportleiding gelegen. Op de verbeelding is de ligging van de regionale aardgastransportleiding niet weergegeven. De belemmeringenstrook dient opgenomen te worden ten behoeve van onderhoud van de leiding. De strook is verder noodzakelijk voor het waarborgen van een veilig en bedrijfszeker gastransport en het beperken van gevaar voor personen en goederen in de directe omgeving van de leiding. Gezien dit doel dient de belemmeringenstrook in beginsel obstakelvrij te zijn en te blijven. De breedte van de dubbelbestemming dient gelijk te zijn aan de breedte van de benodigde belemmeringenstrook. De belemmeringenstrook voor regionale gastransportleidingen (met een werkdruk tot en met 40 bar) is 4 meter ter weerszijden van de hartlijn van de leiding.</p> <p>Hierbij ontvangt u de verbeelding terug met daarop de juiste ligging van de leidingen ingetekend. Wij verzoeken u de verbeelding aan te passen.</p>	Het klopt dat deze regionale aardgasleiding en bijbehorende belemmeringenstrook (per abuis) niet is opgenomen op de verbeelding en ook niet in de regels. Wij passen het plan hierop aan.	- aanpassen verbeelding, regels en toelichting
11.2	<p><i>Hoofdaardgasleiding - verbeelding:</i>  Er ligt een hoofdaardgasleiding net buiten plangebied (nabij het extensiveringsgebied Rossum). De belemmeringenstrook die daarbij hoort bedraagt 5 meter ter weerszijden van de hartlijn van de leiding, Zie in dit verband het bepaalde in artikel 14, eerste lid Besluit externe veiligheid buisleidingen (verder: Bevb) in samenhang met artikel 5 van de Revb.  Wij verzoeken u de verbeelding aan te passen.</p>	Het klopt dat deze belemmeringenstrook van de hoofdaardgasleiding (per abuis) niet is opgenomen op de verbeelding en ook niet in de regels. Wij passen het plan hierop aan.	idem
11.3	<p><i>Gasleiding – regels:</i>  In het Bevb is bepaald dat een bestemmingsplan de ligging van de leiding en de daarbij behorende belemmeringenstrook weergeeft. Een adequaat artikel "Leiding-Gas" maakt hier onderdeel van uit. Wij verzoeken u daarom de regels van het onderhavige voorontwerpbestemmingsplan uit te breiden met een artikel "Leiding-Gas". U kunt hiervoor het meegestuurde tekstvoorstel gebruiken.</p>	Wij voegen dit artikel toe aan de regels.	- aanpassen regels
11.4	<i>Gasleiding – toelichting externe veiligheid:</i>	De effecten van het inpassingsplan op de externe	

<p>In paragraaf 4.8 van de toelichting wordt nader ingegaan op de externe veiligheidsaspecten binnen het plangebied. Daarin wordt slechts opgemerkt dat er aardgastransportleidingen in en nabij het plangebied zijn gelegen, maar ontbreekt een nadere onderbouwing van het externe veiligheidsbeleid. Hierop treft u ter informatie ons advies wat gebaseerd is op het nieuwe externe veiligheidsbeleid (Bevb) welke handelt over het plaatsgebonden en groepsrisico (PR en GR).</p> <p>Plaatsgebonden risicocontour (PR): De plaatsgebonden risicocontour van 10<sup>-5</sup> is een grenswaarde. Binnen deze contour mogen zich geen kwetsbare bestemmingen bevinden. Voor beperkt kwetsbare bestemmingen geldt een genuanceerder beleid. Hiervoor is deze contour een richtwaarde. Uit onze gegevens blijkt dat binnen het plangebied de onderhavige leidingen geen PR overschrijding kennen. Met andere woorden ligt de 10<sup>-6</sup> risicocontour op 0 meter van de leidingen. Dit betekent dat het plaatsgebonden risico geen belemmering vormt voor realisatie van het plan.</p> <p>Groepsrisico fGRI: In tegenstelling tot een berekening van het plaatsgebonden risico, dat enkel een eigenschap is van de leiding, is het groepsrisico juist een eigenschap van de leiding en de omgeving van die leiding. Naarmate de groep potentiële slachtoffers groter wordt, moet de kans op een zodanig ongeval kleiner zijn. De normen voor het groepsrisico weerspiegelen geen grenswaarde maar een oriënterende waarde.</p> <p>Het voornoemde voorontwerp-inpassingsplan is door ons getoetst aan het huidige externe veiligheidsbeleid van het ministerie van I&amp;M. Wanneer wij hier van uitgaan, komen wij tot een veiligheidsafstand (1% letaliteitsgrens) van resp. 70 en 240 meter.</p> <p>Let op: De genoemde waarden zeggen niets over de verantwoording van het groepsrisico. Wij wijzen u erop dat de provincie zelf verantwoordelijk is voor de verantwoording van het GR. De provincie behoort dit samen met het PR mee te nemen in de toelichting van het inpassingsplan. Zie in dit verband 11 en 12 Bevb.</p>	<p>veiligheid zijn beoordeeld in de m.e.r.-beoordeling, die als bijlage is toegevoegd aan het inpassingsplan en derhalve ook onderdeel uitmaakt van het plan. Op pagina 58-60 wordt ingegaan op dit thema.</p> <p>Wij concluderen in deze beoordeling, net als u, dat het PR geen belemmering vormt.</p> <p>Ten aanzien van het groepsrisico is gesteld dat het aantal werknemers binnen het invloedsgebied beperkt is. Hierdoor zal de persoonsdichtheid en daarmee de hoogte van het groepsrisico in het invloedsgebied van [...] aardgasleidingen, bij de realisatie van de glastuinbouwgebieden niet zodanig toenemen dat de oriëntatiewaarde wordt overschreden.</p> <p>Er kan alleen sprake zijn van (kleine) toename van het GR bij het vaststellen van een wijzigingsplan nabij een gasleiding [...]. Het huidige plan maakt bij recht niet of nauwelijks uitbreiding mogelijk. De genoemde verantwoordingsplicht is daarom pas aan de orde bij het vaststellen van een wijzigingsplan. Externe veiligheid is opgenomen in de algemene wijzigingscriteria (art. 22.1, sub e).</p>	
---	---	--

	U kunt, met behulp van het rekenpakket 'CAROLA', zelf de externe veiligheidsrisico's van ondergrondse hoge druk aardgastransportleidingen te berekenen. De voor CAROLA benodigde leidingdata kunt u aanvragen bij carola@aasunie.nl. Voor vragen omtrent CAROLA kunt u terecht bij de CAROLA-helpdesk van het RIVM.		
<b>12</b>	<b>Kamer van Koophandel</b>		
12.1	Wij hebben uw verzoek doorgestuurd naar LTO. Wij zullen, gezien de rol van de Kamer van Koophandel, geen advies uitbrengen. Wij wensen u veel succes met het vervolg van de procedure.	Wij nemen uw opmerking voor kennisgeving aan.	